

3/2019

FARSKÝ INFORMÁTOR

Rímskokatolícka farnosť všetkých svätých Nacina Ves

12. ROČNÍK

NA ZAČIATKU BOLA TÚŽBA

Kostol v Lesnom využívajú veriaci už 17 rokov. Postupne mení svoju tvár, kto v ňom bol pred rokmi, by ho dnes možno ani nespoznal. A od februára 2019 je opäť iný.

A tak sme mohli v nedel'u 24. februára privítať v rímsko-katolíckom kostole v Lesnom prvýkrát pomocného biskupa Mareka Forgáča, ktorý pri slávnostnej bohoslužbe novú krížovú cestu požehnal.

V úvode slávnosti sa prítomným prihovoril starosta obce Lesné Peter Bobik. Privítal vzácných hostí, otca biskupa Mareka, michalovského dekana otca Stanislava, gréckokatolíckeho duchovného otca Radoslava a správcu našej farnosti otca Emila, ako i donátora krížovej cesty Ing. Jaroslava Jevčáka a majstra rezbára Martina Barnáša s manželkou. Ako uviedol vo svojom príhovore, je to pre Lesné veľká česť a táto slávnostná chvíľa sa stane pre všetkých prítomných nezabudnuteľným zastavením sa vo víre uponáhlaných dní.

Výnimočnosť slávnostnej bohoslužby podčiarkovala prítomnosť veriacich zo všetkých filiálok našej farnosti, ktorí zaplnili kostol do posledného miesta.

V homílii sa otec biskup zamyslel nad slovami evanjelia: „Vám, ktorí ma počúvate, hovorím: Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia, žehnajte tým, čo vás preklínajú, a modlite sa za tých, čo vás potupujú!“ (Lk 6, 27) Nie je možné určiť hranicu, ktorá oddeluje dobro a zlo. Nie sú to hranice štátov, ani krajov, nie sú to hranice ľudských sídiel, nie sú to ani ulice, ktoré delia domy, nie sú to hranice medzi otcom a synom. Ruský spisovateľ Alexander Solženycin povedal, že hranica medzi dobrom a zlom prechádza cez ľudské srdce. Človek môže byť nepriateľom sám sebe. Práve preto nás Ježiš t'ahá za hranicu nemožného, pritahuje nás k ideálu, ktorý nás presahuje. Na ceste

od hriešnej človečiny k ideálu stoja štyri imperatívy: Milujte svojich nepriateľov, dobre robte aj tým, čo vás nenávidia, konajte skutky lásky, žehnajte tým, čo vás preklínajú. Benedicere, čo v preklade tiež znamená dobre hovoriť, dobre priať, ale aj dobre robiť. Aj naša krajina je hladná po láske, po prajnosti, darmo je bohatá. Ak to chceme zmeniť, modlitbou za tých, čo nás potupujú,

sa môžeme dostať na rovnakú vlnovú dĺžku ako Boh, môžeme vidieť svet jeho očami, aby sme mohli dobre robiť, dobre priať a dobre vidieť. K pochopeniu hľbky Ježišových slov nám môže pomôcť aj krížová cesta, ktorú sa onedlho v pôstnom období budeme modliť častejšie. Na krížovej ceste nech sme ako v škole života.

Duchovný otec Emil v závere podľakoval biskupovi Marekovi za odslúženie bohoslužby i za návštěvu malej filiálnej obce. Spomenul ako sa odlišuje tento okamih od všedných dní a

obyčajných nediel', keď sa tu schádza podstatne menej veriacich. Pod'akoval aj Ing. Jevčákovi za dar, vďaka ktorému majú veriaci v Lesnom krásne umelcovské dielo, nabádajúce ich k rozjímaniu a modlitbe. Skonštatoval, že ten, kto do kostola v Lesnom príde prvýkrát, bude mať určite dojem, že krížová cesta je tu odjakživa, a vyslovil želanie, aby slúžila veriacim aj po 100 či 200 rokoch.

Otec biskup zdôraznil, že pre cirkev je dôležitý každý veriaci a preto by neváhal slúžiť omšu hoci aj pre jedného, lebo spolu už by boli dvaja a s nimi by bol na bohoslužbu prítomný aj Boh.

Hoci počasie bolo skôr pichl'avo predjarné a neinšpirujúce, veriaci sa rozchádzali do svojich domovov naplnené hodnotnými slovami biskupa.

Ak ste v Lesnom ešte neboli, či ste tu boli dávnejšie, príde, či už na nedel'ňu bohoslužbu alebo v nadchádzajúcim období na pobožnosť krížovej cesty, aby ste sa na vlastné oči presvedčili o tom, ako sa tunajší kostol Nepoškvrneného srdca Panny Márie zmenil.

Možno sa spýtate – ako vzniká takéto dielo?

Na začiatku bola túžba. Pani Krajňáková oslovila správcu farnosti v mene Ružencového bratstva so žiadostou o pomoc pri získaní novej krížovej cesty. Tá stará, pred rokmi požičaná z Pustého Čemerného, okrem iného už neladila s ostatným interiérom kostola. Ružencové spoločenstvo v Lesnom dokonca nazbieralo aj peniaze, ktoré by mohli pomôcť pri získaní novej

krížovej cesty. Nebolo ich mnoho, ved' každý začiatok je t'ažký. Okrem toho bolo dôležité definovať predstavu – jediná nemenná vec bol obsah krížovej cesty, ten sa už dvetisíc rokov nemení. Ale či mal'ba, reliéfy, drevorezby, sochy, fotografie...

Duchovného otca Emila potešila snaha ruženčiarok a povzbudil ich, aby hľadali aj ďalšie možnosti financovania – napríklad oslovením miestnych podnikateľov. A tak sa pani Krajňáková rozhodla zájsť aj za Ing. Jaroslavom Jevčákom. Na jej potešenie prejavil porozumenie pre snahu žien a ponúkol sa, že doplatí, čo bude treba, prípadne uhradí vytvorenie novej krížovej cesty v kostole v Lesnom úplne. Nasledoval rozhovor duchovného otca Emila s podnikateľom, ktorý bol korunovaný podaním ruky na znak súhlasu.

Pri zhmotňovaní predstáv pomohol aj náš duchovný otec Emil – vo svojich rodných Nižných Ladičkovciach bol svedkom premeny kostola, ktorý vyzdobili práce Martina Barnáša, drevorezbára z Kežmarku. Pozval ho do našej farnosti, navštívil kostol v Lesnom, pripravil výtvarný návrh a po jeho odsúhljení kňazom a kostolnou radou i donátorom sa pustil do diela. Vznikla osobitá, emóciami nabitá originálna krížová cesta, zobrazujúca tisícročia známy príbeh novým spôsobom.

Jiří Zaťovič

ÚVOD

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

Amen.

Pokoj s vami.

I s duchom tvójim.

Milí bratia a sestry, milí mladí priatelia, už v detstve sme dokázali nabrat' odvahu a ponoriť sa do vody. Dokonca sme súperili, kto dlhšie vydrží pod vodou.

V tejto chvíli stojíme pred tajomstvom utrpenia nášho najlepšieho priateľa, Ježiša a chceme sa do tohto tajomstva hlboko ponoriť ako do vody. Ponoriť sa do utrpenia si vyžaduje ticho, sústredenosť i odvahu.

Zjednoťme sa ako jedna rodina a modlime sa. Pane, nás priateľ, naša cesta životom je aj Tvojou cestou kríža. V Tvojich krokoch a Tvojich zastaveniach rozpoznávame naše okamihy života.

Pomáhaj nám, aby sa naša cesta stále viac podobala tej tvojej a aby sme nestrácali odvahu kráčať za Tebou.

ZASTAVENIE 1.: JEŽIŠ JE ODSÚDENÝ

Téma: búrlivé more

Čítanie z Písma: V knihe proroka Jonáša počúvame:
„I chytili Jonáša a hodili ho do mora, na čo more prestalo zúriť.“ (Jon 1,15)

Zamyslenie: Ježišovi protivníci sú ako zúrivé more. Nepriateľstvo voči nevinnému Ježišovi v tejto chvíli vrcholí. Ježiš je odsúdený, hodený do zúrivého mora ako prorok Jonáš. Ved' je lepšie, keď' zomrie jeden za všetkých... (Jn 11,50) Ježiš videl paralelu medzi sebou a prorokom Jonášom, keď' tvrdohlavému pokoleniu vrazil, že nedostane iné znamenie, iba známenie proroka Jonáša. (Lk 11,29) On, hoci poslušný až na smrť, vo chvíli odsúdenia sa ocitá v pozícii Jonáša „hodeného cez palubu“.

Pane, nás najlepší Priateľ, dobre poznáme tento pocit — byť topiaci sa v zúrivo mori. Chceli by sme žiť Tvoj ideál v konkrétnom živote: V priateľstvách, v láске, v čestnosti, pociťosťi... Často ale príde irónia, pokušenie, odsúdenie... Hodia nás „cez palubu“, odsúdia nás. Pomôž nám, aby sme sa nebáli. Ved' aj búrlivé more má svoj breh, kde nás čaká Tvoja záchranná ruka.

ZASTAVENIE 2.: JEŽIŠ BERIE KRÍŽ

Téma: kráčanie po vode

Čítanie z Písma: Evanjelista Ján naznamenáva:
„Dul silný viesť a more bolo rozbúrené, keď' videli Ježiša kráčať po mori.“ (Jn 6,18-19)

Zamyslenie: Ježiš bol odsúdený a berie kríž na svoje plecia. Odsúdili ho, hodili do rozzáreného mora, ale zabudli, že Ježiš môže kráčať po mori. Berie kríž na seba a kráča ponad rozbúrenú hladinu číhajúcich pohľadov a postojov. Niet takéj vody, ponad ktorú by Ježiš neprešiel. Niet takého kríža, ktorý by nevzal na plecia.

Pane, nás dobrý priateľ, vo svojom živote sme akoby zaplavení morom. Ponúka sa nám more možností, ako si naplniť svoje srdce. Ale kol'ko z týchto možností nám skutočne naplní srdce? A kol'ko z týchto možností naše srdce iba lacno nasýti? Pomôž nám, aby sme sa nedali zaplavíť týmto morom, ale vzali svoj kríž. Chceme spolu s apoštolom Petrom hovoriť: „Pane, ak si to ty, rozkáž, aby som prišiel k tebe po vode!“ (Mt 14,28)

ZASTAVENIE 3.: JEŽIŠ PRVÝ RAZ PADÁ POD KRÍŽOM

Téma: vodopád

Čítanie z Písma: Žalmista hovorí:
„Hlbina hlbine sa ozýva na hukot vodopádov, všetky tvoje krútnavy a prívaly prešli ponad mňa. Vo dne mi svoju milosť udeluje Pán, v noci mu zasa ja spievam...“ (Ž 42,8-9)

Zamyslenie: Ježiš je mocný, je Boží Syn, ale je nám podobný vo všetkom, okrem hriechu. Padá pod krížom. Prežíva skúsenosť vodopádov, o ktoré píše žalmista. Je to skúsenosť hlbiny, krútnavy, prívalov. Je to ale zároveň skúsenosť blízkosti dobrotivého Boha, ktorý neopúšťa. Je to skúsenosť milosti, skúsenosť spevu za noci.

Pane, nás blízky Priateľ, aj túto skúsenosť poznáme. Už sme sa naučili ako tak chodiť po vode — s vierou a s Tvojou pomocou. A zrazu je tu pred nami vodopád... Naša neočakávané slabosť, nás pád, hlbina, krútnava. Je to na naše zahanbenie. Ale aj na naše

KRÍŽOVÁ CESTA NA NÁRODNOM STRETNUTÍ KRÍŽOVÁ CESTA O VODE

povzbudenie! Je to skúsenosť blízkosti dobrotivého Otca, ktorý neopúšťa. Daj, aby sme boli silní. Nech máme odvahu a nestrácame dôveru, keď padáme. Daj nám svoju milosť, aby sme boli hlbokí. Ved' hlbina hlbine sa ozýva na hukot vodopádov...

ZASTAVENIE 4.: JEŽIŠ SA STRETÁ SO SVOJOU MATKOU

Téma: prameň

Čítanie z Písma: Evanjelista Lukáš naznamenáva slová anjela Gabriela k Panne Márii pri zvestovaní:
„Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha.“ (Lk 1,30)

Zamyslenie: Ježiš sa na ceste utrpenia stretá s Máriou, svojou matkou. Ich utrpenie je vzájomné ako aj ich povzbudenie je vzájomné. Nevieme, čo bolo obsahom tohto krátkeho stretnutia. Kto koho viac povzbudzoval? Tušíme, že v Ježišovom pohľade bolo možné vycítať slová, ktoré vyslovil anjel Gabriel Márii: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha.“ (Lk 1,30) Je to návrat k počiatku, kedy sa začal nový príbeh spásy pri Zvestovaní. Je to návrat k prameňu.

Pane, nás verný Priateľ, chceme sa vrátiť k počiatku, k prameňu, najmä keď sme v tăžkostach a skúškach života i v krízach povolania. Vieme, že tým prvoradým prameňom je nás krst. Vtedy sme boli zachránení Tvojou milosťou. Je to nezmazateľný znak, ktorý nám dáva odvahu. Ved' nič nás neodlúčí od Tvojej lásky. (Rím 8,35) Pomôž nám, aby sme sa nebáli, lebo ako Tvoja Matka Mária, našli sme milosť u Boha.

ZASTAVENIE 5.: ŠIMON POMÁHA JEŽIŠOVİ

Téma: pohár vody

Čítanie z Písma: Evanjelista Marek zapísal Ježišove slová:
„Kto by vám dal piť čo len za pohár vody preto, že ste Kristovi, veru, hovorí vám, nepríde o svoju odmenu.“ (Mk 9,41)

Zamyslenie: Aké je to jednoduché — pomáhať si. A predsa to nie je také jednoduché. Kol'ko dôvodov, motivácií alebo aj vypočítavosti za tým môže stať. Šimona Cyrénskeho prinútili, aby Ježišovi niesol kríž. Ked' ide o zvláštne motivácie, je to ešte tăzie pre toho, kto pomoc prijíma, než pre toho, kto ju ponúka. Nejde o veľkosť pomoci. Stačí aj pohár vody. Len nech je to preto, že niekto patrí Kristovi.

Pane, nás najlepší priateľ, možno by ti bolo ľahšie, keby si dostał ten pohár vody, o ktorom si predtým hovoril, ako nútenu pomoc. Daj nám pochopíť, že stačí mälo, len nech je to z úprimnej lásky. Pomôž nám, aby sme boli úprimní, keď pomáhamo. Ved' podať pohár vody z lásky k Tebe je odvážnejšie ako pri nejakej zábave podať mnoho pohárikov samému sebe.

ZASTAVENIE 6.: VERONIKA A JEŽIŠOVA TVÁR

Téma: voda v dlani

Čítanie z Písma: V knihe Sudcov počúvame o tom, ako mal Gedeon vybrať mužov do boja:
„Tu povedal Pán Gedeonovi: S mužmi, ktorí lízali vodu z ruky ústami, vás chcem vyslobodiť. Ostatní, ktorí si k vode klakli, nech sa vrátia do svojho domova.“ (Porov: Sdc 7,7)

Zamyslenie: Občerstvuj sa vodou z dlane... Lízať vodu z ruky ústami bolo v príbehu o Gedeonovi prejavom slabosti. Napriek tomu si Boh vybral práve takých, aby bojovali s nepriateľom. Podľa tradície vieme, že Veronika podala Ježišovi šatku. Ježiš prijíma občerstvenie z Veronikinej dlane. Je to gesto jednoduché až banálne. No to, čo sa zdá najslabšie, zachraňuje svet. Dlaň Veroniky sa stáva dlaňou Ježišovou. Občerstvuje, pomáha, vyslobodzuje...

Pane, nás najbližší priateľ, niekedy sa cítime veľmi slabí a menejcení. Ale sila sa prejavuje v slabosti. (2Kor 12,9) Dávaj nám odvahu, aby naše dlane boli nástrojom občerstvenia, aby sa stali Tvojimi dlaňami, ktoré oslobozujú tento svet.

ZASTAVENIE 7.: JEŽIŠ DRUHÝ RAZ PADÁ POD KRÍŽOM

Téma: rosa

Čítanie z Písma: Mojžiš vo svojej piesni, ktorú zložil krátko pred svojou smrťou, spieva:
„Počujte nebesia, budem hovoriť, zem nech načíva slovám mojich úst! Nech prší ako dážď moje učenie, nech moje slovo padá ako rosa...“ (Dt 32,2)

(H20) A ODVAHE (O2H)

Zamyslenie: Mojžiš túži, aby zem načúvala jeho slovám, aby jeho slovo padlo na zem ako rosa. A tu vidíme, ako Ježiš, večné Slovo, ktoré bolo od počiatku u Boha, padá na zem. Zem nech načúva tomuto pádu, nech toto slovo, ktorým je Boh, padá na zem ako rosa. Pád môže byť trpkou skúsenosťou, ale môže byť aj ohlasovaním radostnej zvesti o oslobodení, ktorej načúva celá zem.

Pane, nám podobný priateľ, veľmi často padáme a tieto pády nás deprimujú, odoberajú nám chut' i entuziazmus. Daj nám odvahu, aby sme každý pád vedeli s Tvojou pomocou premieňať na skúsenosť ohlasovania Tvojho oslobodenia. Nech sa naše pády stávajú slovom o Tebe, ktoré padá ako rosa.

ZASTAVENIE 8.: JEŽIŠ A PLAČÚCE ŽENY

Téma: siza

Čítanie z Písma: Žalmista hovorí: „Už ma vyčerpalo vzýkanie, lôžko mi noc čo noc vlhne od pláču, slzami máčam svoju postel.“ (Ž 6,7)

Zamyslenie: Kol'ko sľz človek vyroní počas svojho života? Asi nie je ani tak dôležité, kol'ko pláčeme, ale prečo pláčeme. „Žena, prečo pláčeš?“ pýta sa Ježiš Márie Magdalény. (Jn 20,15) A zasa pláčúcim ženám pri krížovej ceste Ježiš dáva priamu výčitku: „Nepláchte nadó mnou, ale sami nad sebou...! (Lk 23,28)

Pane, nás spolutorpiaci priateľ, uvedomujeme si, že každá sľza je darom. Daruj nám odvahu, aby sme vedeli roníť slzy nielen pre pozemské a pominutelné veci, nielen pre svoje slabosti a nedokonalosti, ale aby sme vedeli vzýkať pre skutočné hodnoty, aby sme túžili zmáčať svojimi slzami tvoju tvár.

ZASTAVENIE 9.: JEŽIŠ TRETÍ RAZ PADÁ POD KRÍZOM

Téma: vlny

Čítanie z Písma: Evanjelista Marek zaznamenáva udalosť búrky na mori: „Tu sa strhla veľká víchrica a vlny sa valili na lod', takže sa lod' už napĺňala.“ (Mk 4,37)

Zamyslenie: Prišla d'alsia „veľká vlna“ a Ježiš znova padá pod krížom. Spolu s ním akoby my všetci, spoločenstvo jeho lod'ky - Cirkvi, máme pocit, že sa potápame a túžime mu povedať: „Učiteľ, nedbáš o to, že hynieme?“ (Mk 4,38)

Pane, nás spolahlivý priateľ, tvoj tretí pád nám pripomína nás strach i obavu, keď je niečo nad naše sily. Nauč nás odvahu prameniacu zo tvojho priateľstva, že keď si s nami, nič nás nepremôže. Daj nám odvahu i vieri, že ty si ten, ktorého i viesť i more poslúchajú. (Mk 4,41)

ZASTAVENIE 10.: JEŽIŠ JE VYZLEČENÝ

Téma: kúpel'

Čítanie z Písma: Apoštol Pavol píše biskupovi Títovi: „Ked' sa zjavila dobrota Boha, nášho Spasiteľa, a jeho láska k ľudom, spasil nás nie pre spravodlivé skutky, ktoré sme my konali, ale zo svojho milosrdenstva, kúpelom znovuzrodenia...“ (Tit 3,4-5)

Zamyslenie: Ježiš je pred ukrižovaním zbavený šiat. Pripravuje sa na okamih, ktorý pre nás všetkých znamená nový krst, nové stvorenie, kúpel' znovuzrodenia.

Pane, nás blízky priateľ, teba vyzliekli, aby si sám prešiel bránou smrti a tak nám pripravil tento kúpel' znovuzrodenia. Vyzbroj nás odvahou, aby sme svoje šaty neodhadzovali pre hriešne náklonnosti, ale aby sme svoje telo vedeli darovať v láske, ktorou ty milujes Cirkev, aby si ju posvätíl očistným kúpelom vody a slovom, aby bola svätá a nepoškodená. (Ef 5,25-27)

ZASTAVENIE 11.: JEŽIŠA PRIBÍJAJÚ NA KRÍŽ

Téma: dázd'

Čítanie z Písma: Žalmista hovorí o Bohu: „Takto sa staráš o zem: zvlažuješ jej brázdy a vyrovňávaš hrudy, skypruješ ju dažďami...“ (Ž 65,10-11)

Zamyslenie: Klince prenikajú Ježišove ruky. Prenikajú jeho dlane. Je to bolest', ktorá prináša ovocie vykúpenia. Je to ako dázd', ktorý preniká zem. Je to ako kvapka dažďa, ktorá padá na dlaň. Skypruje ju, aby priniesla ovocie.

Pane, nás odovzdaný priateľ, nechal si sa preniknúť klincami akoby kvapkami dažďa, ktoré skyprili tvoje dlane. Obdaruj nás odvahou, aby sme uverili, že každá kvapka utrpenia, ktorá preniká naše dlane, zvlažuje brázdy a vyrovňáva hrudy nášho života. Obdaruj nás odvahou, aby sme neutekali pred klincami, ale vedeli otvoriť náruč pre bolest', ktorá je dažďom požehnania.

ZASTAVENIE 12.: JEŽIŠ ZOMIERA NA KRÍŽI

Téma: potopa

Čítanie z Písma: V starozákonnom príbehu o potope Boh hovorí: „Áno, uzavriem s vami zmluvu, že už nikdy nezahynie Všetko živé vo vodách potopy a že už nikdy nebude potopa, ktorá by spustošila zem.“ (Gn 9,11)

Zamyslenie: Ježišova smrť na kríži je akoby fatálny koniec jeho príbehu, všetko je potopené... Ale práve vtedy, keď sa zdá, že všetko zaplavila voda, práve vtedy sa rodí naša spásu. Už nikdy nezahynie všetko živé... (Gn 9,11) Nechcem smrť hriešnika, ale aby sa obrátil a žil... [Ez 18,32] V momente zdanlivej totálnej prehry Boh je verný svojmu sľubu.

Pane, nás spoľahlivý priateľ, tak často sa nám zdá, že všetkému je koniec. Akoby naše okamihy života zaliaľa potopa. Je to potopa osobná i potopa sveta. Ty si na kríži ukážal, že Boh neopúšťa svojich verných. Daj nám odvahu, aby sme práve v takých chvíľach dokázali rozpoznať dúhu - znak Božej vernosti. Aby sme uverili, že ani veľké vody lásku neuhasia. (Pies 8,7)

ZASTAVENIE 13.: JEŽIŠA SKLADAJÚ Z KRÍŽA

Téma: rieka

Čítanie z Písma: Evanjelista Ján uvádzza Ježišovu reč: „Ak je niekto smádný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech piše. Ako hovorí Písma, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody.“ (Jn 7,37-38)

Zamyslenie: Ježiš opúšťa kríž. Ale tento kríž už navždy bude spečatený jeho láskou. Je to kríž vyzdvihnutý od zeme, ktorý všetkých pritahuje. (Jn 12,32) Na pohľad mŕtvy Ježiš opúšťajúci kríž je však prúdom živej vody. Telo, ktoré odchádza a bude vzkriesené, ukazuje na rieku života, prameniacu z kríža.

Pane, nás múdry priateľ, často si nás život skomplikujeme a stávame sa mŕtví v hriechu. Túžime však po živote, túžime po radosti, túžime po čistote. Daj nám odvahu uveriť tvojmu anjelovi, ktorý nám ukáže rieku života, čistú ako krištáľ, vytiekajúcu od twojho trónu, ktorým je twoj kríž. (Zjv 22,1)

ZASTAVENIE 14.: JEŽIŠA POCHOVÁVAJÚ

Téma: studňa

Čítanie z Písma: Prorok Izaiáš povzbudzuje vyvolený národ: „Budeťte čerpať vodu s radosťou, z prameňov spásy.“ (Iz 12,3)

Zamyslenie: Zem, ktorá sa stala púšťou, pretože ukrižovala Spasiteľa, teraz do svojich útrob prijíma jeho telo. Ale Ježišov hrob sa stáva studňou v pústi. Stáva sa znakom vzkriesenia, prameňom spásy.

Pane, nás vŕťazný priateľ, nás život je niekedy akoby túlaním sa po pústi tejto zeme. Ďakujeme ti za twoju smrť i twoje vzkriesenie. Tvoj prázdný hrob je studňou v pústi. Daj nám uveriť, že hoci sa nás život podobá na púšť, predsa je krásny, lebo skrýva Tvoj prázdný hrob, skrýva studňu. Chceme z nej čerpať s radosťou, z tohto prameňa spásy.

ZÁVER

Milí mladí priatelia, práve sme sa vynorili z vody. Spolu sme prežili čas ponorenia do Ježišovho utrpenia a teraz sa vynárame posilnení, uistení, že nie sme sami, povzbudení odvážni a vďační. Znova a znova sme pochopili, že sa nemusíme báť napíť sa z kalicha utrpenia. S odvahou môžeme vykročiť v ústrety d'alsím zastaveniam našej cesty života, v ústrety prameňu pravej živej vody.

Autor zamyslení:

Mons. Marek Forgáč, košický pomocný biskup

Námet: **Pavol Danko**

Krížová cesta v kostole Nepoškvrneného srdca Panny Márie, autor: **Martin Barnáš**, foto: **Jiří Žat'ovič**

ZáZNAM krížovej cesty je možné nájsť v archíve TV LUX (<https://www.tvlux.sk/archiv/play/15627>)

NA NÁVŠTEVE U MAJSTRA

Ešte o jednu uličku d'alej sa už rozprestiera lán pol'a s oziminou. Som na úplnom okraji Sobraniec, kam som doblúdil a správnu adresu našiel s pomocou miestnych. Stojím pred domom bez plota ako z rozprávky, zaoblené tvary okien kopíruje strecha. Stihol som ako sme sa dohodli, je pol desiatej.

„Vitajte, dáte si kávu?“ bola takmer prvá otázka, na ktorú som odpovedal kladne. Káva voňala a stúpal z nej prúžok teplej pary.

A prvé, čo mi padlo do očí, ked' som vošiel do majstrovej pracovne – ateliéru, bola podlaha, dlažba poskladaná z úlomkov dlaždíc, mramoru, kameňa, ktorá vytvárala abstraktné obrazy, možno mapu fantastického sveta. A pracovné miesta – napočítal som ich päť. Je jasné, že majster nepracuje iba na

jednom diele, nájdete u neho klasické obrazy, keramiku, staré sošky pripravené na reštaurovanie, mal'by na dreve...

„Už od malíčka som sa chcel stat maliarom,“ začína svoje rozprávanie Ján Kováč, majster, ktorý je autorom vitráží v chráme Najsvätejšej Trojice v Petrovciach nad Laborcom, ktoré od začiatku roka 2019 vytvárajú úchvatnú atmosféru a oddel'ujú všedný svet vonku od duchovného priestoru v lodi kostola. „Určite vedome už od piatej triedy základnej školy som kreslil, mal'oval, učil sa. Ale nedostal som sa na ŠUPku (Škola uměleckého priemyslu, pozn. red.), zakotvil som nakoniec na keramickej škole v Bratislave. A odtiaľ som šiel do keramičky v Pozdišovciach, kde som zažil časy jej najväčšej slávy v 80. rokoch. Učil som sa a spolupracoval s najznámejšími hrnčiarskymi majstrami.“

Na dôkaz, že práca s hlinou mu je blízka, ukazuje maketu sochy Najsvätejšieho srdca Ježišovho, ktorej realizáciu zveril inému výtvarníkovi – sochárovi a ktorá dnes zdobí farský kostol sv. Vavrinca v Sobranciach. Sám sochu dotvoril skленeným srdcom.

„Napriek tomu, že sa mi darilo, mal so mnou Pán iné zámery. Po revolúcii na začiatku 90. rokov som z keramičky odišiel a ocitol sa na úrade práce. Dlho som tam nevydržal. Hľadal som, do čoho by som sa pustil a tak som sa dal do d'alšieho učenia u majstra Milkoviča (áno, toho Milkoviča, ktorý mal'oval súčasné nástenné mal'by v kostole v Petrovciach nad Laborcom). Desať rokov som s ním chodil po kostoloch, učil sa opravovať nástenné mal'by, reštaurovať sochy, jednoducho všetko, čo bolo treba urobiť, keď si nás vo farnosti najali a chceli vynoviť svoj chrám. Niekedy v tom čase sa mojou srdcovou záležitosťou stali obrazy.“

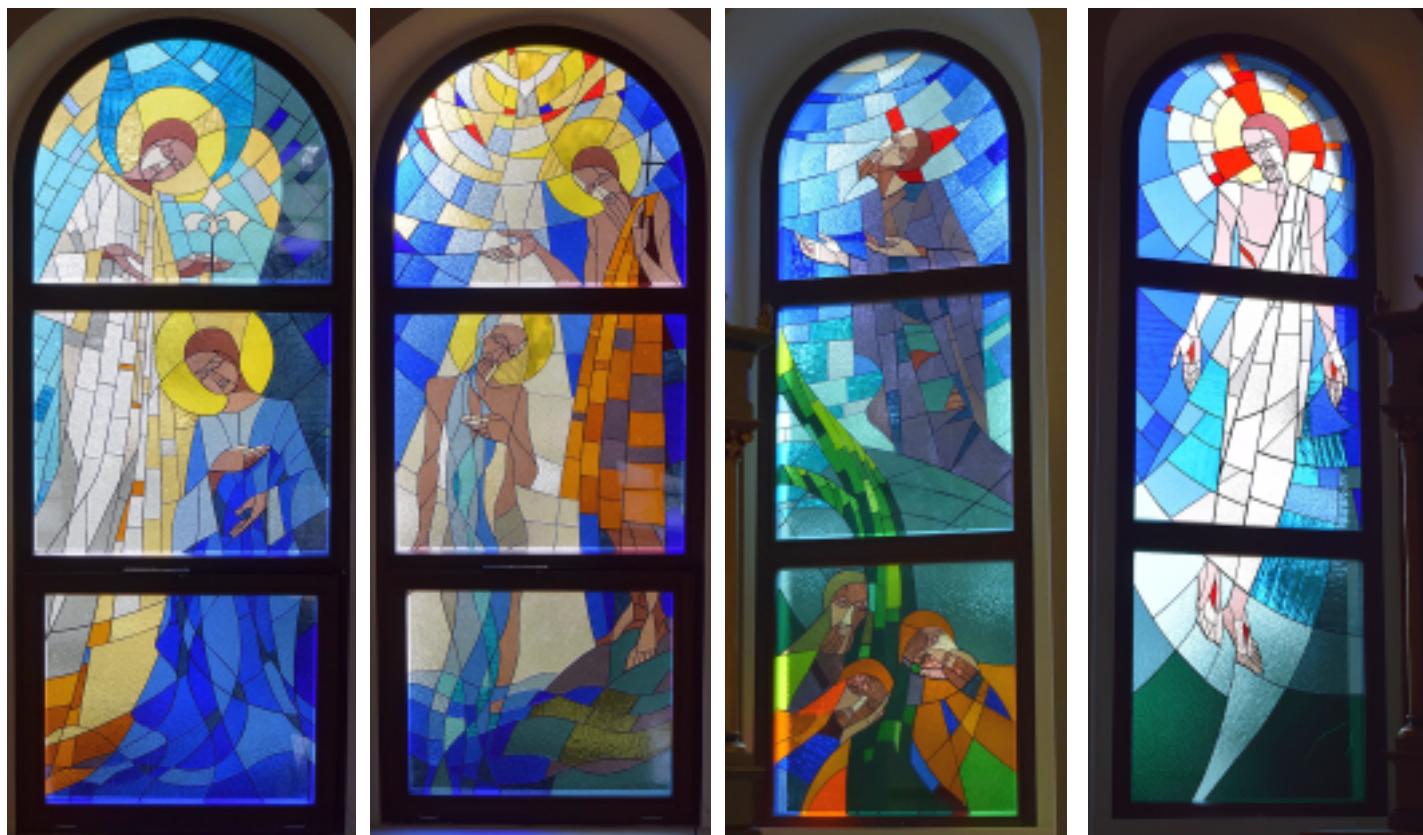
Na prezentačnej stránke majstra Kováča môžete vidieť sériu obrazov, koláží, malieb na drevo, figurálnych, ale aj abstraktných, ktoré podnecujú fantáziu a dávajú divákovi priestor na vlastné predstavy. Dominuje duchovná tematika, námety zo známych i menej známych momentov z Biblie. Autor ponúka divákovi priestor na dialóg, povedal by výtvarný kritik – a mal by pravdu. S jeho obrazmi sa naozaj môžete rozprávať“.

„Mal som niekol'ko výstav, v Sobranciach, Michalovciach, Svidníku, Humennom, Košiciach. Dokonca som už trikrát vystavoval v Nemecku, vo farnosti ned'aleko Mainzu. To sa na výstave v Sobranciach ocitli návštevníci z Nemecka a moje práce sa im tak zapáčili, že mi opakovane pripravujú výstavu u nich.“

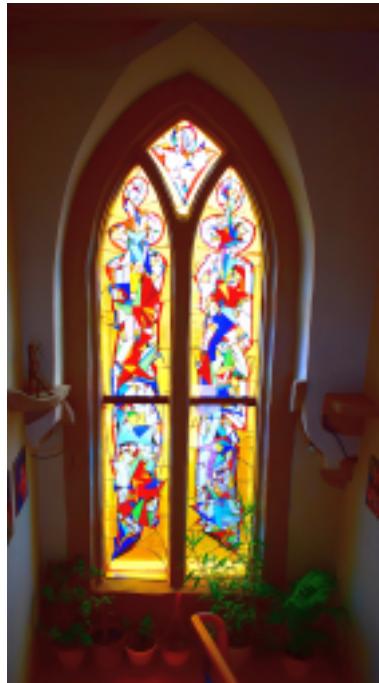
„Zúčastňoval som sa aj súťaže výtvarníkov Košická paleta a potom aj celoslovenskej prehliadky výtvarníkov. Využil som aj ponuku stráviť čas na výtvarných plenéroch, pozývajú ma aj teraz.“

Prebrali sme všetko možné, ale ešte stále sme sa nedostali k tomu, čo ma k majstrovi priviedlo...“

„Vitráže... Neboli nikdy mojím cieľom. Dostal som sa k nim vlastne náhodou. Samozrejme, ako výtvarníka ma zaujímajú rôzne techniky. A ked' ma zaujalo vitrážovanie, zašiel som do Humenného, je tam majster Cárik, ktorý vo svojej dielni vitráže realizuje a zobrajal som si od neho úlomky skla. Tak vznikla moja prvá vitráž. Je to abstrakcia, v ktorej môžete vytušiť figurálny námet a určite k tomu prispieva aj gotizujúce okno, do ktorého je zasadnená. Myslím, že pekne dotvára interiér nášho domu. Nerobil

Vitráže v chráme Najsvätejšej Trojice v Petrovciach nad Laborcom

Karička, ktorá slúžila ako námet pre vitráž v dome kultúry v Sečovciach * Prvé vitrážové okno zdobí schodisko v dome majstra Kováča * Netradičný sv. Krištof, ochranca pútnikov v Sečovciach

som to klasicky s olovenými páskami, na to som si ešte netrúfol, ale využil som metódu spájania skiel silikónovo-akrylátovým tmelom."

A vitráže, ktoré zdobia verejné priestory?

„K prvej verejnej vitrázi ma dotlačil nás dekan Ján Švec – Babov, ktorý chcel mať v kostole niečo nezvyčajné a monumentálne. Poveril ma, aby som spracoval námet, na jeho realizáciu som si ale netrúfol, po dohode s farárom sme sa obrátili na už spomínaného Cárika v Humennom. Práve pri realizácii som si začal uvedomiavať, aké dôležité je preniest predstavu výtvarníka do konečnej realizácie. Od počiatočného tápania sme sa dopracovali k výbornej spolupráci a posledné vitráže už boli takmer perfektné.“

„Prvá kompletná vitráž, ktorú som urobil, bola tak trochu z donútenia. Pripravil som na žiadosť primátora Sobraniec návrh podľa svojho obrazu na vitráž v dome kultúry. Je to obrovská plocha, veľmi som si netrúfal do toho ísť, ale ked' sa vedeniu mesta môj návrh páčil, prišiel primátor s tým, že som sl'ubil, že to aj realizujem, takže už som nemohol cívnut. A tak máme najkrajší dom kultúry na Slovensku – to nie sú moje slová, to tvrdia Sobrančania, ktorým sa vitráž páči.“

Urobiť si vitráž doma, to je skrášlenie vlastného priestoru, urobiť vitráž na verejnom objekte je záležitosť vokusu zadávateľa, do ktorého sa musí autor traftiť. Ako sa dá nájsť zhoda medzi predstavou autora a objednávateľa?

„Je to celkom problém. Ale dá sa nájsť riešenie. Musím poznáť priestor, v ktorom vitráže budú umiestnené, musím sa rozprávať nielen s knazom, ale aj s farníkmi, užívateľmi kostola, vniknúť do ich predstáv a zvykov. Celý proces trvá dlho, podstatne dlhšie, ako by si ľudia mysleli. Výsledkom hľadania a spoznávania sa potom stane dielo, ktoré by malo nielen ozdobovať chrám, ale aj napĺňať mysele a duše veriacich. Dúfam, že sa mi to darí.“

Majster Kováč je autorom vitráží vo viacerých kostoloch na Zemplíne, okrem nášho kostola a chrámu v Sobranciach najbližšie nám je asi Vinné, potom sú to Žbince, Čel'ovce, momentálne pracuje na návrhu pre Močarany. Nie je to však jediná práca so sklom, ktorej sa venuje.

„Náš dekan prišiel s nápadom postaviť sochu sv. Krištofa, ochrancu pútnikov. Mala to byť klasická socha, ale nakoniec zmenil názor a kývol na moju predstavu sklenenej mozaiky, ktorá je dnes ozdobou a neprehliadne ju žiadny vodič, ktorý prechádza Sobrancami. Je to opäť iná technika. Princíp vitráže spočíva v tom, že cez farebné plochy skla prechádza svetlo dovnútra kostola alebo inej budovy. Sv. Krištof je vlastne mozaika, pretože pod farebné sklá sme vložili reflexnú fóliu, ktorá svetlo odráža späť. Navyše je mozaika „obojsmerná“, robili sme ju zrkadlovo, aby bola čitateľná pre pútnikov – cestujúcich, prichádzajúcich z jednej i druhej strany. Pokial' viem, je to zasa jedinečné dielo, iné takéto zatiaľ na Slovensku nemáme.“

Keby to záležalo odo mňa, sedím u majstra doteraz. Prehŕňať sa v náčrtoch, brať do ruky prekrásne maľby na dreve, pohladiť veľmi poškodenú sošku sv. Jána Nepomuckého, ktorej skúsené ruky majstra Kováča vdýchnu nový život, alebo sa len pozrieť von oknom na inšpirujúcu prebúdzajúcu sa prírodu... Ani sme nespozorovali, ako sa priblížila dvanásť hodina. Takže ešte niekol'ko fotografií, dokumentujúcich majstrovu tvorbu, uložiť na kl'úč, aby bolo čím ilustrovať článok v našom Farskom informátorovi, pod'akovanie za pozvanie a už som bol na odchode.

Aha, ešte vypíť tú kávu, ktorou ma na začiatku ponúkol. Dávno vychladla, ale aj tak bola dobrá.

Jiří Zaťovič

foto: Jiří Zaťovič a archív Jána Kováča

Majster Kováč u majstra kováča Petrovku pri realizácii mozaiky sv. Krištofa

FARSKÉ OZNAMY NA MAREC 2019

NEDEĽNÉ SVÄTÉ OMŠE V MARCI

31. 3. 2019
sa mení čas.
Ručičky
posúvame
o hodinu
dopredu!

	3. 3.	10. 3.	17. 3.	24. 3.	31. 3.
SOBOTA, 17:00		PETROVCE N/L	LESNÉ	VYBUCHANEC	
NEDEĽA, 8:00	LESNÉ	VYBUCHANEC	SUCHÉ	PETROVCE N/L	LESNÉ
NEDEĽA, 9:15	NACINA VES				
NEDEĽA, 10:30	PETROVCE N/L	LESNÉ	PETROVCE N/L	LESNÉ	PETROVCE N/L

OZNAMY:

Pondelok - 4. 3. 2019

Zmierna poklona pred začiatkom Pôstu
Nacina Ves od 9:00 do 17:00

Utorok - 5. 3. 2019

Zmierna poklona pred začiatkom Pôstu
Petrovce n/L od 9:00 do 15:30

Streda - 6. 3. 2019

Popolcová streda

deň pokánia v celej Cirkvi, deň pôstu
a zdržovania sa mäsitého pokrmu.
Začína Pôstne obdobie.

Sv. omše budú takto:

15:30 – Lesné

16:45 – Petrovce n/L

18:00 – Nacina Ves

Pri každej sv. omši bude obrad požehnania
popola a značenie popolom.

Krížové cesty počas Pôstu

budú v Nacinej Vsi v piatky pol hodiny pred sv. omšou
a v nedeľe o 14:00,
v Petrovciach n/L a v Lesnom
v piatky o 17:00 a v nedeľe o 15:00

Nedelia - 10. 3. 2019
zbierka na charitu

Jarné kántrové dni budú 13. 3. (streda), 15. 3. (piatok) a 16. 3. (sobota).

Záväzný je iba jeden deň. Obsah jarných
kántrových dní: Príprava na pokánie a na
sviatosť zmierenia a činorodá láska k blížnemu.

Nedelia - 17. 3. 2019

mesačná zbierka na kostolné potreby
a zbierka na charitu

Utorok - 19. 3. 2019

Sv. Jozefa, ženicha Panny Márie

- neprikázaný sviatok.

Sv. omše budú takto:

15:30 – Vybuchanec

16:45 – Petrovce n/L

18:00 – Nacina Ves

Pondelok - 25. 3. 2019

Zvestovanie Pána

- neprikázaný sviatok.

Sv. omše budú takto:

15:30 – Lesné,

16:45 – Petrovce n/L

18:00 – Nacina Ves

AKO BY STE SA ROZHODLI VY?

Istá žena, ktorá sa starala o rodinu
a domácnosť, zatial' čo manžel pracoval, raz
vyšla do záhrady a na terase zbadala sediet'
troch mužov. Boli to starí páni, mali sivé
vlasy, na tvárich mnoho vrások a oči,
z ktorých vyžarovala múdrost' starcov.

Nepoznala ich, no inštinktívne vycítila, že sa
ich nemusí báť. Podšla k nim a opýtala sa:
„Nepoznám vás, no ak chcete, podte d'alej,
dáte si u nás aspoň kávu...“

„Je váš manžel doma?“ opýtali sa jej.

„Nie, je v práci,“ odvetila im.

„Dáme si kávu, no najprv počkáme, kým sa
váš manžel vráti z práce,“ znala odpoved' starých pánov.

Žena ich tam nechala sedieť a večer, ked' sa
manžel vrátil z práce, porozprávala mu
o tejto čudnej príhode. Manžel bol zvedavý,
či tam starí páni ešte sú, a tak manželke
povedal, aby ich pozvala dnu, ked'že je už
doma. Žena opäť vyšla na terasu, kde muži

ešte stále sedeli a opäť ich pozvala na kávu.
Jeden z nich jej odvetil: „Je nám to lúto, no
musíte si vybrať jedného z nás – všetci ísť
nemôžeme.“

Žena bola ešte väčšia prekvapená a opýtala
sa: „Prečo?“

Odpovedal jej ďalší pán: „Jeho meno je
Bohatstvo, on sa volá Úspech a ja som Láska.
Chod'te a dohodnite sa so svojím manželom,
ktorého z nás k vám chcete pozvať.“

Žena sa vrátila do domu a zopakovala
manželovi, čo si vypočula.

„Pozvime si Bohatstvo! Drahá, len si to
predstav, aké by to bolo...!“ znala manželova
nadšená odpoved'.

„Prečo Bohatstvo? Prečo radšej nie Úspech?“
namietala manželka. Už sa schýľovala
k búrlivej diskusii, ked' do rozhovoru vstúpila
ich malá dcérka.

„Tatino, mamina, a čo keby sme pozvali
Lásku? Aké by to bolo krásne, keby bol náš

domček mestom, kde sídlí Láska!“ Obaja
rodičia ostali chvíľu ako obarení, pretože
žasli nad múdrou jednoduchosťou svojho
dieťaťa. Napokon povedal manžel
manželke: „Naša dcéra má pravdu. Chod'
a pozvi k nám Lásku.“

Vyšla von a obrátila sa na pána, s ktorým
predtým hovorila: „Podte, vy ste Láska a my
sme si vybrali vás, aby ste boli naším
hostom.“

To, čo nasledovalo, ju prekvapilo ešte viac.
Nezdvihol sa len muž, ktorého oslovia, ale
všetci.

„Prepáčte, ale my sme pozvali len Lásku,“
snažila sa vysvetliť situáciu.

„To áno, my vieme. A dobre ste urobili,
pretože tam, kde je Láska, je aj pravé
Bohatstvo a Úspech. Kdekol'vek pozvú
Lásku, tam ideme všetci traja...“

(našli sme na internete)

SVÄTÉ OMŠE V TYŽDNI

Pondelok 17:00	Nacina Ves
Utorok	15:30 Petrovce n/L 17:00 Vybuchanec
Streda	17:00 Lesné
Štvrtok	17:00 Petrovce n/L
Piatok	17:00 Nacina Ves

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA MAREC

EVANJELIZAČNÝ:

**ZA KRESTANSKÉ
SPOLOČENSTVÁ, ZVLÁŠŤ ZA
PRENASLEDOVANÉ, ABY
CÍTILI KRISTOVU BLÍZKOSŤ
A ABY BOLI UZNANÉ ICH
PRÁVA.**

ÚMYSEL KBS:

**ABY SME SA V PÔSTNOM
OBDOBÍ VIAC ZJEDNOCOVALI
S KRISTOM TRPIACIM A
POTOM AJ OSLÁVENÝM.**